

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10C/83/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2510204869
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2013:2510204869.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci navrhovateľov: 1. T. M. Š., G.. XX.XX.XXXX, K. E. XXXX/X, Ž., občianka SR, zast. JUDr. Michaelou Řihákovou Kojtalovou, advokátkou, AK so sídlom Mariánske námestie 50/29, Žilina, 2. M.. M. Š., G.. XX.XX.XXXX, K. L. XXXX/XX, Ž., občan SR, t.č. na neznámom mieste, zastúpený súdom ustanovenou opatrovníčkou T.. M. Š.Z., G.. XX.XX.XXXX, K. E. XXXX/X, Ž. proti odporcom: 1. Z. Š., G.. XX.XX.XXXX, K. K. XXXX/XXX, O., občan SR, zast. Mgr. Radovanom Ulehlo, advokátom, AK so sídlom Winterova 62, Piešťany a 2. B. G., G.. XX.XX.XXXX, K. C. XXXX/XXA, C. G. M., občan SR, o návrhu na určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

Súd určuje, že kúpna zmluva uzavretá medzi odporcom v 1. rade ako predávajúcim a odporcom v 2. rade ako kupujúcim, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. O. zapísané na LV č. XXXX a to rodinný dom so s. č. XXXX postavený na parc. číslo XXXX, parcela reg. C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 137 m², parcela reg. C číslo XXXX - o výmere 262 m², ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Správy katastra Piešťany pod č. Z. XXXX/XX je neplatná.

Súd určuje, že do dedičstva po neb. N. Š. J. V. XX.XX.XXXX patria nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. O., zapísané na LV č. XXXX a to rodinný dom so s. č. XXXX postavený na parc. číslo XXXX, parcela reg. C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 137 m², parcela reg. C číslo XXXX o výmere 262 m².

Odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľke v 1. rade na účet jej právnej zástupkyne číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v F. K., O. Ž. náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.709,47 eur a iných trov konania v sume 182,50 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd navrhovateľovi v 2. rade náhradu trov konania nepriznáva.

Odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet Okresného súdu Piešťany náhradu trov konania štátu v sume 107,34 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa návrhom doručeným súdu dňa 05.05.2010 v zmysle upraveného petitu domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi odporcami ako zmluvnými stranami, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Správy katastra Piešťany pod č. Z. XXXX/XX. Predmetom kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. O. zapísané na LV č. XXXX a to rodinný dom so s. č. XXXX postavený na parc. číslo XXXX, parcela reg. C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 137

m2, parcela reg. C číslo XXXX o výmere 262 m2 (ďalej len „nehnutelnosti“). Zároveň žiadali určiť, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich otcovi, neb. N. Š. J. V. XX.XX.XXXX.

Návrh odôvodnili tým, že N. Š. (ich otec a otec odporcu v 1. rade) previedol kúpnu zmluvou ako predávajúci na odporcu v 1. rade ako kupujúceho v celosti vyššie špecifikované nehnuteľnosti. Predmetná zmluva bola zavkladovaná na Správe katastra pod značkou Z. XXXX/XX. N. Š. J. V. XX.XX.XXXX, dedičské konanie po ňom je vedené u súdnej komisárky JUDr. Karellovej pod sp. zn. 6D/218/2010, Dnot 37/2010. Navrhovatelia uviedli, že mali vedomosť o zdravotných problémoch ich otca ku sklonku jeho života a to psychického charakteru prejavujúce sa zmätočnosťou, agresiou, nekľudnosťou. Požiadali znalkyňu z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria na vypracovanie znaleckého posudku na základe: zdravotnej dokumentácie N. Š., psychiatrického chorobopisu, konzultácie s ambulatnou psychiatričkou M.. U., primárkou psychiatrického oddelenia Fakultnej nemocnice v Trnave. Znalkyňa M.. L. v znaleckom posudku č. 7/2010 posúdila duševný stav nebohého N. Š. a dospela k záveru, že menovaný trpel v čase podpisu kúpnej zmluvy (november 2009) multiinfarktovou demenciou, trvalou - nevyliciteľnou poruchou, ktorá bola dôvodom nespôsobilosti na podpísanie zmluvy. Z týchto dôvodov navrhovatelia považujú kúpnu zmluvu uzavretú medzi odporcom v 1. rade a N. Š. z 9.11.2009 za absolútne neplatnú v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že v čase robenia právneho úkonu trpel N. Š. duševnou poruchou , ktorá ho robila na tento právny úkon nespôsobilým. Navrhovatelia vychádzajú z toho, že kúpna zmluva medzi odporcom v 1. rade a N. Š. je absolútne neplatná, t.j. neplatná od začiatku a preto ani odporca v 1. rade nemohol následne ako predávajúci previesť na iného viac práv k nehnuteľnostiam než sám má. Z týchto dôvodov žiadajú určiť neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi odporcami v 1. rade a v 2. rade zavkladovanej pod značkou Z. XXXX/XX, ktorej predmetom bol predaj tých istých nehnuteľností pôvodne prevádzaných z N. Š. na odporcu v 1. rade.

Súdu sa nepodarilo doručiť navrhovateľovi v 2. rade listiny, vyjadrenia protistrany ani poučenia na adresu jeho trvalého pobytu pôvodne v návrhu uvádzanú (E. XXXX/X, Ž.) a ani ďalšiu adresu, ktorú súd v rámci zisťovania jeho pobytu zistil (L. XXXX/XX, Ž.). Súd sa nepodarilo ani len dopytovaním na príbuzných (sestru - navrhovateľka v 1. rade či brata - odporcu v 1. rade) zistiť, preto súd odporcovi v 2. rade ustanovil opatrovníka na zastupovanie v osobe jeho sestry , navrhovateľky v 1. rade, a ďalej konal s ňou.

Odporca v 1. rade žiadal návrh zamietnuť z dôvodu nesprávneho posúdenia zdravotného stavu jeho otca, lebo jeho otec bol spôsobilý na prevod nehnuteľnosti kúpnu zmluvou. Znalecký posudok č. 7/2010 priložený k návrhu považuje za nesprávny pre nedôkladné skúmanie zdravotného stavu. Žiadal ustanovil znalca, ktorý sa oboznámi so zdravotnou dokumentáciou otca, určí čas vzniku a závažnosť multiinfarktovej demencie, tiež či bol v čase podpisu kúpnej zmluvy spôsobilý na takýto úkon. Podľa jeho názoru preukázal doloženými listami jeho otca z 26.11.2008 a z 17.10.2009 dlhodobý úmysel a vôľu otca predať mu nehnuteľnosť.

Odporca v 2. rade vo svojom písomnom vyjadrení z 21.1.2011 (uvádzané v rámci odvolania proti uzneseniu, ktorým bol pripustený jeho vstup do konania) uviedol, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX kúpil v dobrej viere od vlastníka zapísaného v katastri nehnuteľností, na základe riadne uzavretej kúpnej zmluvy v dobrej viery. Poukázal na to, že doposiaľ nikto jeho vlastníctvo nespochybňoval.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedeckými výpoveďami svedkov: B. U., Z. I., M. Z.; znaleckým posudkom M.. L. č. 7/2010, listom vlastníctva č. XXXX, rozhodnutím Správy katastra Piešťany z 01.12.2009, kúpnu zmluvou z 09.11.2009, návrhom na vklad z 09.11.2009, kúpnu zmluvou z 15.07.2010 a návrhom na vklad, žiadosťou o urýchlené oznámene vykonania zápisu z 5.8.2010, dokladom o zdravotnej spôsobilosti N. Š. ako vodiča z 18.05.2009, úradným záznamom pracovníčky Mestského úradu Piešťany z 03.11.2009, ako i ostatným obsahom spisu zistil tento stav veci:

N. Š. , ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, bol otcom navrhovateľov a odporcu v 1. rade. V roku 2009 bol N. Š. vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. O., zapísaných na LV č. XXXX a to rodinný dom so s. č. XXXX postavený na parc. číslo XXXX, parcela reg. C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m2, parcela reg. C číslo XXXX o výmere 262 m2 (ďalej len „nehnuteľnosti“). N. Š. kúpnu zmluvou zo dňa 09.11.2009 predal odporcovi v 1. rade vyššie uvedené nehnuteľnosti za kúpnu cenu 1.000 eur. Zmluva bola zavkladovaná pod číslom: Z. XXXX/XX.

Odporca v 1. rade kúpnu zmluvou z 15.07.2010 previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na odporcu v 2. rade za kúpnu cenu 23.000 eur. Návrh na vklad bol podaný dňa 5.8.2010, následne odporca v 1. rade podal Správe katastra žiadosť o urýchlené oznámenie vykonania zápisu a o osobné prevzatie zmlúv. Táto kúpna zmluva bola zavkladovaná pod značkou Z. XXXX/XX. V súčasnosti je ako výlučný vlastník nehnuteľností na Správe katastra Piešťany zapísaný odporca v 2. rade.

Navrhovateľka v 1. rade k veci uviedla, že otec by ju nevydedil. Nebýval síce s ňou, jej matkou a bratmi v jednej domácnosti, ale počas školy trávila u neho letné prázdniny, mali medzi sebou dobrý vzťah. V poslednom čase navštevovala otca len raz do roka, lebo pracuje v zahraničí, ale mesačne s ním telefonovala aspoň hodinu. Naposledy ho osobne navštívila v septembri 2009, ale o jeho psychických problémoch sa dozvedela až v decembri 2009.

Odporca v 1. rade k veci uviedol, že od roku 2000 navštevoval otca cca 2 krát do týždňa a otec mu nikdy nepovedal, že by navštevoval psychiatra či psychológa. Do poslednej chvíle sa mu javil razantný, rozhodný. Nemal prístup k lekárskej dokumentácii otca, nevedel o diagnóze otca multiinfarktová demencia, hovorilo sa len o prostate. Dňa 03.11.2009 bol hospitalizovaný v nemocnici v Piešťanoch, kde bol 10 - 14 dní. Podľa jeho názoru za zlom v jeho správaní považuje jeho hospitalizáciu v doliečovacom zariadení Lumen, kde bol dva týždne. Pôvodne bol otec hospitalizovaný v nemocnici, ale pre dezolátny stav jeho domu sa tam vrátiť nemohol, odporca v 1. rade ho upravoval a preto na istý čas otca ešte umiestnil do Lumenu. V tomto zariadení otec nechcel byť, začal byť agresívny, priväzovali ho tam k posteli, rozbil okno a preto jeho správanie riešila i polícia. Odporca v 1. rade má vedomosť, že otcovi bol počas jeho pobytu v Lumene zavolaný psychiater, následne bol otec hospitalizovaný na 10-14 dní na psychiatrii v nemocnici v Trnave. Podľa tvrdenia odporcu v 1. rade pri návšteve otca na psychiatrii v Trnave zistil, že tento sa zmenil výzorom i správaním, bol pod silnými dávkami utešujúcich liekov. Pred návratom otca domov ho odporca v 1. rade umiestnil ešte na istý čas do Alzheimer centra v Piešťanoch, lebo ešte nemal dom pre otca prerobený. Domov sa otec vrátil koncom decembra 2009.

Podľa vyjadrení odporcu v 1. rade on nemal záujem otca navádzať na uzatvorenie kúpnej zmluvy, ale otec bol razantný a aj prišiel s myšlienkou kúpnej zmluvy. Nevie sa vyjadriť, prečo otec nehnuteľnosti prevádzal kúpnu zmluvou dodajúc, že jeho otec mal veľké právne vedomie. Mal od otca inštrukcie, kúpnu zmluvu dal vypracovať zamestnancovi realitnej kancelárie, výšku kúpnej ceny určil otec a otec kúpnu zmluvu podpisoval v nemocnici v Piešťanoch, kam za ním prišiel notár. Ako dôvod predaja nehnuteľnosti odporcovi v 2. rade uviedol, že on nemal peniaze na rekonštrukciu a odhad na rekonštrukciu bol 1.500.000 Sk - 2.000.000 Sk. A jeho matka (ktorá je i matkou navrhovateľov) ho ešte v marci 2011 ubezpečovala, že žiaden súd sa nebude konať, preto sa i rozhodol dom predať.

K osobe N. Š. sa vyjadřila ako svedkyňa jeho sestra B. U.Á.. S bratom sa stretávala, keď nebol vo väzení. V Piešťanoch si časom s manželom kúpila dom, vzájomne sa navštevovali. Brata charakterizovala ako uzavretého, s tvrdou povahou, nebol ľahko ovplyvniteľný. V roku 2000 jej hovoril, že sa s deťmi nemôže kontaktovať a jedine M. (navrhovateľka v 1. rade) mu krátko telefonuje, sem tam za ním niekto chodí. Vrável jej, že rozmýšľa či dá dom jednému alebo všetkým. V roku 2007 - 2008 jej hovoril, že bude niečo meniť a nebude to tak, ako to pôvodne chcel, ale konkrétne svedkyňa neuviedol nič. Svedkyňa s ním bola v kontakte i v poslednom období jeho života dodajúc, že v čase jeho choroby bol celkom iný vo svojom chovaní, nevedel sa s ňou ani rozprávať. Uviedla, že sa tak zmenil po hospitalizácii v posledné mesiace roku 2009. Navštevovala brata v nemocnici v Piešťanoch, chodila ho natierať i so švagrovou (bývalá manželka jej brata N. Š.), aby nemal preležaniny. Dodala, že niekedy s nimi išiel i odporca v 1. rade. V nemocnici švagrová (matka navrhovateľov a odporcu v 1. rade) vytočila číslo na M. a dala

telefón k uchu N. Š.. Svedkyňa má vedomosť, že jej brata v nemocnici navštevoval i pán I.. Svedkyňa brata v zariadení Lumen nenavštívila.

V konaní vedenom na súde pod sp. zn. 10C/102/2011 sa vedie spor medzi navrhovateľmi a odporcom v 1. rade, kde sa tiež ako predbežná otázka rieši spôsobilosť N. Š. v novembri 2009. V tomto konaní vypovedali ako svedkovia Z. I. Q. M. Z.. Účastníci konania súhlasili, aby výpovede týchto svedkov boli poňaté i do tohto konania sp. zn. 10C/83/2010, lebo sa vyjadrovali k osobe N. Š..

Babka svedka M. Z. jej sestrou nebohého N. Š.. Potvrdil, že sa navštevovali a často bol prítomný i pri rozhovore babky s jej bratom. Uviedol, že od istého obdobia videl na ňom sklamanie zo vzťahu s navrhovateľkou v 1. rade, ale dôvody si nepamätá. K osobe N. Š. uviedol, že bol dlhodobo smutný, lebo ho deti nenavštevovali. S Z. bol v kontakte a dlhodobo bol rozhodnutý, že majetok posunie najstaršiemu synovi. Bol tvrdohlavý, dominantný a keď sa pre niečo rozhodol, takto tak spravil. Vie o hospitalizácii menovaného, lebo svoju babku za ním vozil. Svedok Z. I. poznal N. Š. podľa jeho tvrdenia dôverne, bol to jeho radca. Spoznal ho, keď potreboval niečo právne napísať. Navštevoval ho 3-4 krát týždenne. Potvrdil, že pri jednej návšteve menovaného zistil, že má zdravotné problémy a preto ho i vzal autom do nemocnice. V nemocnici ho navštevoval každý druhý deň spolu s odporcom v 1. rade, lebo on nemal peniaze a tento vždy niečo kúpil. Svedok uviedol, že N. Š. mal v nemocnici hlavu triezvu, myslel normálne, ale jemu nebolo príjemné, keď ho v takom stave videl. Jeho stav opísal tak, že N. Š. nebol veselý. Svedok uviedol, že jedine Z. (odporca v 1. rade) chodil za N. Š. do nemocnice.

Svedok Z. I. uvádzal na jednej strane, že N. Š. mal v nemocnici hlavu triezvu, myslel normálne, ale na druhej strane uviedol, že jemu nebolo príjemné vidieť N. Š. v takom stave. Svedok ani na výzvu súdu presne nešpecifikoval, v čom bolo nepríjemné ho vidieť. Rozpornosť vo výpovedi svedka súd vidí i v jeho tvrdení, že jedine odporca v 1. rade navštevoval N. Š. v nemocnici. Na druhej strane mal súd výpoveďou svedkyne B. U. T. A. M. Z. preukázané, že i ona N. Š. navštevovala. Dokonca svedkyňa potvrdila, že okrem nej chodila za menovaným i jej švagrová, jeho bývalá manželka a niekedy chodil s nimi odporca v 1. rade. Tieto jej tvrdenia odporca v 1. rade nepoprel. Z toho si súd ustálil, že výpoveď svedka I. je neúplná, lebo i iné osoby menovaného v nemocnici navštevovali.

Výpoveďou svedkov i odporcu v 1. rade mal súd preukázané, že za života bol N. Š. rázny, rozhodný a trval na to, čo si zaumienil. Nakoľko N. Š. uzatvoril s odporcom v 1. rade kúpnu zmluvu v novembri 2009, súd konkrétne skúmal jeho spôsobilosť na právne úkony a schopnosť rozpoznať následky svojho konania k tomuto obdobiu. Za týmto účelom vykonal dokazovanie znaleckým posudkom M.. U. a aj jej znaleckou výpoveďou priamo na pojednávaní.

Z obsahu znaleckého posudku č. 15/202 znalkyne z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, M.. L. U. mal súd preukázané, že N. Š., G.. XX.X.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX nebol spôsobilý k vykonaniu právneho úkonu v období november 2009 (9.11.2009 nevynímajúc).

Znalkyňa dospela k záveru, že v tom čase trpel N. Š. duševnou poruchou trvalého charakteru - multiinfarktovou demenciou a duševnou poruchou prechodného charakteru - akútnou zmätenosťou. Multiinfarktovú demenciu označila za závažnú chorobu, ktorá postihuje spočiatku najmä pamäť, neskôr aj úsudok, pozornosť, intelekt, emotivitu, vnímanie, vôľu, výkonovú funkcie a osobnosť. Akútna zmätenosť sa vyznačuje najmä poruchou orientácie, myslenia, nekludom, poruchami vnímania a zásadným spôsobom mení rozpoznávacie a ovládacie schopnosti postihnutého. Od diagnózy multiinfarktovej demencie po smrť uplynie zvyčajne niekoľko rokov a najčastejšou príčinou smrti je cievná mozgová príhoda. Znalkyňa na začiatku posudku uviedla, že pracovala len s dostupnou zdravotnou dokumentáciou a vybrala do posudku údaje relevantné pre jeho vypracovanie. Obvodný lekár menovaného (M.. K.) znalkyni potvrdil, že zdravotná dokumentácia menovaného sa u neho nenachádza a N. Š. ju nemal u seba ani pri poslednom vyšetrení 3.11.2009. Znalkyňa uviedla, že jej bola dodaná správa z 18.5.2009- doklad o zdravotnej spôsobilosti vodiča N. Š.Z. a bol posúdený ako spôsobilý viesť motorové vozidlo skupiny B s okuliarmi. Znalkyňa mal k dispozícii prepúšťacie správy z nemocnice v Piešťanoch (svedčiace o hospitalizácii na geriatrickom oddelení v období 3.11.2009-12.11.2009, v období 23.1.2010-29.1.2010, hospitalizácii na internom oddelení nemocnice v Piešťanoch 1.2.2010-12.2.2010, hospitalizácii na doliečovacom odd. nemocnice 12.2.2010-23.2.2010,

hospitalizácie na psychiatr. odd. v nemocnici v Trnave od 27.11.2009 do 10.12.2009), lekárskej správy z psychiatrického vyšetrenia v zariadení Lumen z 26.11.2009. Znalčka v posudku uviedla vychádzajúc z lekárskej správy, že počas hospitalizácie menovaného v nemocnici v Piešťanoch sa u neho vyskytli nočné stavy zmätenosti, preto bol vyšetrený ňou ako konzilijným psychiatrom dňa 6.11.2009 a N. Š. bol diagnostikovaný dementný syndróm ľahký až stredne ťažký stupeň, doporučená stála starostlivosť, dohľad a umiestnenie do sociálneho zariadenia. Dňa 12.11.2009 bol premiestnený do zariadenia Lumen, kde ho dňa 26.11.2009 vyšetřila ako zavolaný psychiater a určila mu diagnózu: dementný syndróm s poruchami správania, bol dezorientovaný miestom, časom i priestorom. Od 27.11.2009 do 10.12.2009 bol umiestnený na psychiatrickom odd. fak. nemocnice v Trnave. Znalčka v posudku ďalej uviedla, že v čase trpenia multiinfarktovou demenciou bol N. Š. zvýšene sugestibilný, ľahko podliehal vplyvu okolia, nedokázal posúdiť všetky dôsledky svojho konania. Vedľa zvýšenej citlivosti sa môže u jedincov prejavíť obviňovanie najmä voči blízkym.

Znalčka i pri osobnom výsluchu zotrvala na svojich záveroch. Ona mala pri vypracovávaní posudku zapožičanú lekársku dokumentáciu nebohého z nemocnice v Piešťanoch. Žiadala pôvodne aj o lekársku dokumentáciu obvodného lekára N. Š., ale tá sa stratila. Má vedomosť, že už internista pri prijímaní menovaného do nemocnice v rámci svojej správy uviedol, že N. Š. prišiel bez lekárskej dokumentácie od obvodného lekára. Uviedla, že počas hospitalizácie ona dokonca robila konzilijné vyšetrenie menovaného dňa 06.11.2009. Taktiež ho ako psychiater osobne vyšetřovala dňa 26.11.2009 počas jeho umiestnenia v Lumene z podnetu jeho ošetrujúcej lekářky, ktorá jej hlásila, že posledné dve noci nespál, je dezorientovaný a potrebuje psychiatrické vyšetřenie. V správach (pr.: správy neurologičky z 12.11.2009), z ktorých vychádzala bolo uvedené, že N. Š. v minulosti absolvoval ischemickú ataku - mozgovú príhodu. Znalčka ďalej uviedla, že v začiatkoch choroby multiinfarktovej demencie aj bežný lekár bez zamerania sa na príznaky tejto choroby vie ťažko posúdiť, či pacient trpí multiinfarktovou demenciou. V začiatkoch pacient začína zabúdať, je unavený, či nepozorný. Konkrétne N. Š. bol do nemocnice prijatý s obrazom ľahkej demencie a počas niekoľkých dní, či týždňov sa jeho stav zhoršil až na stupeň strednej až ťažkej demencie. Za istých okolností je podľa znalčky možné, aby osoba trpiaca ľahkým syndrómom multiinfarktovej demencie bola právne spôsobilá na právne úkony. Ako príklad uviedla človeka, ktorý už niekoľko rokov rozpráva niečo, že nejakým spôsobom urobí a keď to urobí v stave ľahkej demencie, dá sa povedať, že urobil úkon, ktorý dlhšie plánoval.

Z obsahu dokladu o zdravotnej spôsobilosti vodiča vystaveného dňa 18.05.2009 M. K. mal súd preukázané, že lekár potvrdil N. Š. (G.. XX.X.XXXX) zdravotnú spôsobilosť vodiča. V tom čase mal menovaný 83 rokov.

K tomuto potvrdeniu z mája 2009 znalčka uviedla, že pravdepodobne u menovaného už v máji bola demencia, a v septembri bola aj diagnostikovaná. Demencia sa vyvíja 3-6 mesiacov, ale pokiaľ sa ten konkrétny všeobecný lekár na to nezameral, neurobil konkrétne vyšetřenie, tak nemusel zistiť začiatkové štádium demencie.

Podľa jej názoru náhle zhoršenie intenzity multiinfarktovej demencie u N. Š. spôsobilo zhoršenie jeho zdravotného stavu. Bol prijatý na zlyhávanie srdca a na druhý až tretí deň sa u neho objavili komplikácie nočných stavov - došlo k stavom nočných stavov zmätenosti, čo sa rovná kvalitatívnej poruche vedomia. Tá je charakterizovaná i úplnou dezorientáciou, stratou kritičnosti a súdnosti. Po vyšetření neurologičky táto u neho konštatovala ďalšiu komplikáciu, nedokrvnenie v oblasti zadnej časti mozgu. Takéto stavy spôsobujú schodovito zhoršenie stupňa demencie u pacienta. Znalčka ďalej uviedla, že nie je možné brať paušálne, že každý kto trpí ľahkým stupňom demencie je spôsobilý k právnomu úkonu. Vždy sa na to pozerá veľmi individuálne. Záverom dodala, že u N. Š. bol zdravotný stav komplikovaný ťažkou kvalitatívnou poruchou vedomia a na to podpísal kúpnu zmluvu.

V obsahu listu s podpisom osoby s iniciálami EŠ a obálky s pečiatkou pošty z 26.11.2008 súd zistil, že osoba E.Š. písala list odporcovi v 1. rade. Odporca v 1. rade uviedol, že išlo o N. Š. a navrhovateľa to nepoprel. Súdu z obsahu listu nevyplýval jednoznačne jasný úsudok pisateľa ani jeho vôľa vyjadriť sa k jeho domu. Súdu k tomu došiel preto, lebo pisateľ píše v liste síce i o navrhovateľoch (M., M.) a o tom, že „nedostane z neho/domu/ nič“. Súdu vychádza z toho, že tu nie je uvádzané slovné spojenie „nedostanú“ ale nedostane. Čiže pre toto konanie a na preukázanie jednoznačnej vôle pisateľa čo s

domom, nie je tento list dostačujúci. Nevyplýva to súdu ani z druhého listu zasielaného odporcovi v 1. rade (čl. 99,100 spisu).

Právna zástupkyňa navrhovateľky v 1. rade sa aj v záverečnom vyjadrení pridržiavala návrhu, uplatnila si trovy konania, trovy právneho zastúpenia.

Právny zástupca odporcu žiadal návrh zamietnuť, a priznať odporcom v 1. a 2. rade trovy konania, trovy právneho zastúpenia tak. Podľa jeho názoru nebolo doposiaľ preukázané, že by N. Š. nebol spôsobilý na právne úkony v čase uzatvorenia zmluvy. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a ani znaleckým posudkom znalkyne M.. U., ktorá pripustila, že v prípade ľahkej demencie nemusel N. Š. konať v duševnej poruche. Z výpovedí svedkov mu vyplýva, že N. Š. mal v pláne previesť majetok na odporcu v 1. rade v priebehu roku 2009.

Podľa § 80 písm. c) O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa §460 Občianskeho zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Predmetom sporu je: 1/ určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 15.7.2010 medzi odporcom v 1. a 2. rade, zavkladovanie Správou katastra pod č. Z. XXXX/XX; 2/ určenie, že do dedičstva po nebohom N. Š. patria nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. O., zapísané na LV č. XXXX a to rodinný dom so s. č. XXXX postavený na parc. číslo XXXX, parcela reg. C číslo XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m2, parcela reg. C číslo XXXX o výmere 262 m2.

Z vykonaného dokazovania si súd ustálil, že tu je naliehavý právny záujem na návrhu navrhovateľov z dôvodu, lebo bez rozhodnutia o ich návrhu ostane naďalej spornou otázkou, či do dedičstva po nebohom otcovi N. Š. patrili ku dňu jeho smrti i vyššie špecifikované nehnuteľnosti.

Súd sa najprv vyporiadal s predbežnou otázkou, či bol alebo nebol N. Š. spôsobilý dňa 09.11.2009 na podpísanie kúpnej zmluvy a uvedenie si dôsledkov tohto právneho úkonu. Za týmto účelom vykonal dokazovanie nie len výsluchom svedkov, vyjadreniami účastníkov, ale i znaleckým dokazovaním, výsluchom samotnej znalkyne. Znalecký posudok predložený navrhovateľmi súd nehodnotil ako znalecký posudok, ale len ako listinný dôkaz na podporu svojich tvrdení. Súd vyjadrenia, svedecké výpovede i znalecký posudok M.. U. hodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti.

Súd sa podrobne zaoberal nie len obsahom znaleckého posudku, ale i vyjadrením znalkyne priamo na pojednávaní, lebo súd nepripustil návrh právneho zástupcu odporcu v 1. rade na vyhotovenie kontrolného znaleckého posudku. Vzhľadom na podrobné závery znalkyne, skutočnosť že dokonca ona sama v novembri 2009 N. Š. ako psychiater vyšetrovala a podporne listinného dôkazu - znaleckého posudku M.. L. súd vyhodnotil ako nadbytočné a nehospodárne dať vypracovať kontrolný znalecký posudok či dať dopracovať dodatok k posudku M.. U. a to aj vzhľadom na listy N. Š.. Z obsahu znaleckého posudku M.. L. (na ktorý súd prihliadal len na listinný dôkaz predložený navrhovateľmi) súd zistil, že táto znalkyňa mala pri vyhotovovaní posudku vypožičanú zdravotnú dokumentáciu N. Š.. Znalkyňa M.. U. sa k osobnosti a zdravotnému stavu N. Š. podrobne vyjadrila, pritom nevychádzala len z lekárskeho správ ale i vlastných vyšetrení za jeho života. Súd nepripustil vykonanie dôkazu výsluchom M.. K., obvodného

lekára N. Š. z dôvodu, že súd mal preukázané, že zdravotná dokumentácia menovaného sa u neho nenachádza a ani nenachádzala ani pri poslednom vyšetrení dňa 3.11.2009. Právny zástupca odporcu v 1. rade žiadal vypočuť ako svedka M.. K. aj z dôvodu, že tento dal N. Š. potvrdenie o spôsobilosti viesť motorové vozidlo dňa 18.05.2009 podľa jeho slov bezprostredne pred podpísaním zmluvy. Súd mal preukázané, že kúpnu zmluvu podpísal N. Š. dňa 9.11.2009, t.j. cca po 6 mesiacoch, čo súd nehodnotí ako „bezprostredne“. Pritom prihladal súd na vyjadrenie znalkyne, že multiinfarktová demencia sa môže vyvinúť za 3- 6 mesiacov a ona ju u N. Š. diagnostikovala už pri vyšetrovaní menovaného v nemocnici v Piešťanoch ako konziliónárny psychiater.

Súd mal objektívne znaleckým dokazovaním M.. U. preukázané, že N. Š. trpel duševnou poruchou trvalého charakteru - multiinfarktovou demenciou a duševnou poruchou prechodného charakteru - akútnou zmätenosťou a dňa 09.11.2009 nebol spôsobilý k podpísaniu kúpnej zmluvy. V čase trpenia multiinfarktovou demenciou bol zvýšene sugestibilný, ľahko podliehal vplyvu okolia, nedokázal posúdiť všetky dôsledky svojho konania.

Z týchto zistení si súd ustálil, že N. Š. konal dňa 09.11.2009 v duševnej poruche, ktorá ho robila na podpísanie kúpnej zmluvy neschopným. Preto je kúpna zmluva uzavretá dňa 9.11.2009 medzi ním a odporcom v 1. rade absolútne neplatnou v zmysle § 38 ods. 2 OZ. Keďže je kúpna zmluva absolútne neplatným právnym úkonom, je neplatnou od začiatku (ex tunc) a vlastnícke právo k nehnuteľnostiam neprešlo na odporcu v 1. rade. Zmluvné prevody vlastníckeho práva sú v Slovenskej republike založené na princípe, že nikto nemôže previesť viac práv, než sám má. Inak povedané, ani existencia platnej zmluvy medzi prevodcom a nadobúdateľom nemôže spôsobiť prevod vlastníckeho práva na nadobúdateľa, ak prevodca sám nebol vlastníkom, alebo ak neexistuje výslovné zákonné ustanovenie, ktoré by ustanovovalo opak. Niet preto dôvodu, pre ktorý by sa na tento prípad nemala vzťahovať zásada „nemo plus iuris“. Súd mal preukázané, že medzi odporcami v 1. a 2. rade bola dňa 15.7.2010 uzatvorená kúpna zmluva k nehnuteľnostiam, ale nakoľko odporca v 1. rade nebol vlastníkom nehnuteľností, nemohol ich previesť na odporcu v 2. rade. Preto je i táto kúpna zmluva z 15.7.2010 zavkladovaná Správou katastra Piešťany pod značkou Z. XXXX/XX je neplatnou. Súd pritom vychádzal i z čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zaručuje každému právo vlastníť majetok a každému vlastníkovi rovnaký obsah a ochranu jeho vlastníckeho práva. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR toto ustanovenie nezaručuje právo nadobudnúť určitú konkrétnu vec do vlastníctva, ale zaručuje naopak každému, kto v súlade s právnym poriadkom určitú konkrétnu vec do vlastníctva nadobudol, že svoje vlastnícke právo stratí opäť iba v súlad so zákonom.

Odporca v 2. rade vo vyjadrení na svoju uvádzal, že bol dobromyseľný pri uzatváraní kúpnej zmluvy odvolávajúc sa na list vlastníctva č. XXXX, v ktorom bol ako vlastník nehnuteľností uvádzaný odporca v 1. rade. Nakoľko je kúpna zmluva zo dňa 9.11.2009 neplatnou absolútne (ex tunc), plynie z toho neplatnosť i pre ďalšie prevody. Súd pritom podporné vychádzal z rozhodnutí NS ČR, že v prípade absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam nie je možné uplatniť princíp nadobudnutia vlastníckeho práva v dobrej viere (uznesenie NS ČR sp. zn. 30 Cdo 250/2009 z 16. septembra 2010; rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2881/2011 z 21. decembra 2011 potvrdený i uznesením ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 3391/10 z 24. augusta 2011).

Na základe týchto skutočností súd návrhu vyhovel a určil, že je neplatnou kúpna zmluva uzavretá medzi odporcami, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Správy katastra Piešťany pod č. Z. XXXX/XX. Nakoľko si súd ako predbežnú otázku vyriešil, že je absolútne neplatnou i kúpna zmluva uzavretá medzi N. Š. a odporcom v 1. rade, má za to, že vyššie uvádzané nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom N. Š. zomrelom dňa 23.02.2010. Nakoľko súd môže určiť len existenciu takého práva alebo povinnosti (resp. pr. vzťahu), ktoré existujú ku dňu vyhlásenia rozsudku. Z toho dôvodu súd určil, ktoré konkrétne nehnuteľnosti (ktoré boli predmetom kúpnych zmlúv) patria do dedičstva po ňom. (roz. NS SR sp. zn.: 2 Cdo 32/98, 2 Cdo 131/06, 1 Cdo 26/07, 3 Cdo 44/08).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Navrhovateľ v 2. rade si trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania nevyčíslil, preto mu súd žiadnu ich náhradu nepriznal, aj keď bol v konaní úspešným.

Súd priznal v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., § 149 ods. 1 O.s.p. a v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov navrhovateľke v 1. rade: a) náhradu iných trov konania pozostávajúcu z zaplateného súdneho poplatku za návrh vo veci samej v sume 99 eur, zaplateného súdneho poplatku za návrh na vydanie predbežného opatrenia 33 eur a zaplateného preddavku na znalecké dokazovanie 50 eur (spolu 182,50 eur); b) náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 1.709,47 eur. Právna zástupkyňa si nesprávne uplatnila trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 1.891,97 eur, pričom správne si ich mala uplatniť len v sume 1.709,47 eur. Po oboznámení sa z obsahom vyúčtovania právnej zástupkyne súd zistil, že išlo len o numerickú chybu pri sčítovaní jednotlivých položiek. Právna zástupkyňa navrhovateľky v 1. rade si správne uplatnila odmenu za 1 úkon právnej služby v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a to za rok 2010 v sume 55,49 eur, za rok 2011 v sume 57 eur, za rok 2013 v sume 60,07 eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z: A/ ODMENA ADVOKÁTA za úkony právnej služby v roku 2010: 3 x 55,49 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu, návrh na vstup ďalšieho účastníka do konania + návrh na zmenu návrhu) + 27,75 eur (1 z 55,49 eur za návrh na predbežné opatrenie); v roku 2011: 5 x 57 eur (návrh na zabezpečenie dôkazu, písomné vyjadrenie sa k návrhu, návrh na polozenie otázok znalcovi, 2 x účasť na pojednávaní 25.8.2011 a 25.10.2011) + 1 x 14,25 eur (1 z 57 eur za účasť na pojednávaní dňa 10.3.2011, ktoré sa odročovalo); v roku 2013: 4 x 60,07 eur (účasť na pojednávaní dňa 8.1.2013, 14.3.2013, 14.5.2013, vyjadrenie sa k konaniu a zhodnotenie dôkazov z 27.3.2013); B/ REŽIJNÝ PAUŠÁL - v roku 2010: 4 x 7,21 eur, v roku 2012: 6 x 7,41 eur, v roku 2013: 4 x 7,63 eur. C/ NÁHRADA ZA STRATU ČASU (na trase Žilina- Piešťany a späť /230 km/ za účelom účasti na pojednávaní použitím motorového vozidla zn. VOLKSWAGEN, VW Touareg, diesel 9,6 l/100 km): dňa 10.3.2011 v sume 74,10 eur (6 x 12,35 eur), dňa 25.8.2011 v sume 74,10 eur (6 x 12,35 eur), dňa 25.10.2011 v sume 74,10 eur (6 x 12,35 eur), dňa 8.1.2013 v sume 78,06 eur (6 x 13,01 eur), dňa 14.3.2013 v sume 78,06 eur (6 x 13,01 eur), dňa 14.5.2013 v sume 78,06 eur (6 x 13,01 eur); D/ NÁHRADA CESTOVNÉHO (na trase Žilina- Piešťany a späť /230 km/ za účelom účasti na pojednávaní použitím motorového vozidla zn. VOLKSWAGEN, VW Touareg, diesel 9,6 l/100 km) c 10.3.2011 v sume 64,96 eur (2x 115 x 0,183 = 42,09 eur + náhrada pri cene PHM 1,036 eur je 22,87 eur), dňa 25.8.2011 v sume 67,06 eur (2x 115 x 0,183 = 42,09 eur + náhrada pri cene PHM 1,131 eur je 24,97 eur), dňa 25.10.2011 v sume 66,97 eur (2x 115 x 0,183 = 42,09 eur + náhrada pri cene PHM 1,127 eur je 24,88 eur), dňa 8.1.2013 v sume 72,54 eur (2x 115 x 0,183 = 42,09 eur + náhrada pri cene PHM 1,379 eur je 30,45 eur), dňa 14.3.2013 v sume 72,76 eur (2x 115 x 0,183 = 42,09 eur + náhrada pri cene PHM 1,389 eur je 30,67 eur), dňa 14.5.2013 v sume 71,13 eur (2x 115 x 0,183 = 42,09 eur + náhrada pri cene PHM 1,315 eur je 29,04 eur). Súčet vyššie uvedených súm 1.709,47 eur súd priznal navrhovateľke v 1. rade ako náhradu trov právneho zastúpenia.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

V zmysle § 148 O.s.p. ide len o trovy konania, ktoré neboli úplne kryté zálohou, alebo ak súd účastníkom podľa ustanovenia § 141 ods. 1 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406762&FragmentId2=3406762>> zloženie zálohy vôbec neuložil, a to napriek tomu, že tento účastník nebol oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 138 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406748&FragmentId2=3406751>> a ani neboli u neho splnené podmienky pre toto oslobodenie.

V konaní bola ustanovená znalkyňa, ktorá znalecké úkony vykonala, znalečnú si vyúčtovala a súd jej ho priznal v sume 217,50 eur za vyhotovený znalecký posudok, v sume 39,84 eur za účasť na pojednávaní. Časť znalečného v sume 150 eur súd uhradil z preddavkov zložených navrhovateľkou v 1. rade a

odporcami (každým po 50 eur) a zvyšok 107,34 eur (67,50 eur + 39,84 eur) zo štátnych rozpočtových prostriedkov. Štát má právo podľa výsledkov konania proti účastníkom konania na náhradu trov konania, ktorú mu v tomto konaní vznikli v sume 107,34 eur. Súd vychádzal z úspešnosti navrhovateľov a v tom zmysle i rozhodol o náhrade vzniknutých trov konania štátu ukladajúc povinnosť odporcom zaplatiť mu spoločne a nerozdielne zvyšok znalečného 107,34 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, trojmo.

Základnými náležitosťami odvolania sú: všeobecné náležitosti (Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.